

vislosti s nehodou a škodou žalobci způsobenou. Bylo prokázáno, že, když začlo zvonkové zařízení dávat znamení, žalobce byl od zábran vzdálen asi 20 m a žalobce jako strana slyšený sám doznal, že mu bylo známo, že před přejezdem, kde se mu úraz stal, jest výstražná tabulka s poučením, že se nemá přejížděti, jakmile se předzvání. Nedbal-li tudíž žalobce tohoto výstražného znamení a proti předpisu § 1 min. nař. ze dne 30. srpna 1890, čís. 169 ř. zák., zakazujícího výslovně vstup na železniční koleje, jakmile zazní výstražné znamení zvonkové, v jízdě pokračoval a byl pak zábranami na přejezdu uzavřen, nezachoval opatrnost u normálního člověka předpokládanou a provinil se i proti předpisu shora uvedenému, který se snaží zabrániti nahodilým poškozením, a škodnou událost sám si zavini. Správně proto usoudil odvolací soud, že okolnost, že zábrany nebyly spuštěny pět minut před příjezdem vlaku, není v příčinné souvislosti s úrazem, neboť i kdyby tomu tak nebylo, nemohlo ke srážce vlaku s povozem dojíti, kdyby byl žalobce dbal výstražného znamení a s povozem dále nejel. Ostatně, třebaže se nedalo přesně zjistiti, že zábrany byly spuštěny pět minut před příjezdem vlaku a že přejezd přes trať byl v tu dobu uzavřen, jak je to v § 41 želez. doprav. řádu předepsáno, bylo již prvním soudem vysloveno, že se tak stalo. Dovozuje-li dovolatel, že porušení uvedeného předpisu a »tudíž příhoda v dopravě« odůvodňuje jeho žalobní nárok, je na omylu, poněvadž v souzeném případě jde jen o náhradu věcné škody, takže případ podle zákona čís. 27/69 ř. z. posuzovati nelze.

Čís. 12700.

Určovací žalobou (§ 228 c. ř. s.) nelze se domáhati, by pravoplatný rozsudek byl prohlášen proti žalobci bezúčinným a by žalovaný byl uznán povinným uznati, že mu nepřisluší proti žalobci nárok z pravoplatného rozsudku.

(Rozh. ze dne 16. června 1933, Rv I 272/32.)

Josef S. žaloval Jana N-a o zaplacení peněžité pohledávky. Rozsudkem pro zmeškání ze dne 20. ledna 1931 C III 968/30 bylo uznáno podle žaloby. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Jan N. na Josefu S-ovi, by bylo uznáno právem, že rozsudek ze dne 20. ledna 1931 jest proti žalobci (Janu N-ovi) bezúčinným a že žalovaný jest povinen uznati, že mu z řečeného rozsudku nepřisluší pohledávka za žalobcem. V žalobě uváděl žalobce, že žalovanému nic nedluží a že žalovaný proto nemá za ním peněžitou pohledávku. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Jde o žalobu určovací, jakž jí i žalobce označuje. Podstatou takových žalob jest, by rozsudkem bylo vysloveno, zda tu je či není právní poměr nebo oprávnění, nebo, by uznána byla pravost listiny nebo, by

najisto byla postavena její nepravost (§ 228 c. ř. s.) a že žalobce má právní zájem na tom, by co nejdříve trvání či netrvání právního poměru nebo práva nebo pravost či nepravost listiny byly najisto postaveny. Těchto podmínek postrádá podaná žaloba. Správně dovodily nižší soudy, že rozsudek, jehož prohlášení za bezúčinný žalobce se domáhá, nabyl formální a právní moci, z čehož plyne, že jeho účinnost mohla by býti odklizená jen mimořádnými právními prostředky, totiž žalobou z důvodu práva formálního pro zmatečnost (§ 529 c. ř. s.) nebo žalobou pro obnovu (§ 530 c. ř. s.), anebo z důvodů práva hmotného, totiž odporem proti vykonatelnému nároku, vzneseným po povolení exekuce z příčiny jeho zániku nebo překážky proti němu vzniklé (§ 35 ex. ř.). Žalobce takovýto mimořádný právní prostředek neuplatňuje. Uvedeným rozsudkem bylo pravoplatně rozhodnuto o nároku do té doby mezi stranami pochybném a sporném pro všechny budoucí časy tak, že nelze o právu, pokud se týče o povinnosti stran již pochybovati, a nelze se proto domáhati pod rouškou určovací žaloby zvrácení toho, co bylo výrokem soudním pravoplatně rozhodnuto. Pochybená je proto v základě zvolená forma žaloby určovací, nehledíc ani k tomu, že není splněna další zákonná podmínka v tom směru, že žalobce má právní zájem na brzkém určení (§ 228 c. ř. s.); na opak jest usuzovati z jeho počínání ve sporu C III 968/30, poněvadž vzal zpět návrh na navrácení v předešlý stav pro zmeškání roku ze dne 22. ledna 1931, čímž se zbavil možnosti pro případ příznivého vyřízení návrhu uplatňovati ve sporu věcné námítky, zejména i takové, jež v nynějším sporu hleděl vznésti. Při posuzování věci s tohoto hlediska nutno uznati, že jsou nerozhodné důkazy žalobcem nabízené o tom, že žalovanému nic nedluhuje, a nelze spatřovati vadnost odvolacího řízení v tom, že nebyly připuštěny (§ 275 c. ř. s.). Netřeba se také obíratí vývody dovolání, pokud hledí dovolatel odůvodniti podání této žaloby na místě uplatňování nároku žalobou z obohacení, poněvadž soudu je jen zkoumati, zda p o d a n á žaloba určovací vyhovuje zákonu čili ne. Poněvadž, jak doličeno, žaloba určovací nevyhovuje zákonným podmínkám, byla právem zamítnuta.

Čís. 12701.

Ujednaly-li strany v dlužním úpisu, že k rozhodnutí sporů z dlužního úpisu jest příslušným soud v historických zemích, jest otázku přípustnosti rozkazního řízení posuzovati podle práva platného v historických zemích.

Nestačí, je-li listina, na jejímž základě se žádá o vydání platebního rozkazu, ověřena veřejným notářem na Slovensku.

»Tuzemskou« veřejnou knihou ve smyslu § 548 čís. 3 c. ř. s. jest rozuměti jen pozemkovou knihu v historických zemích.

(Rozh. ze dne 16. června 1933, Rv I 330/32.)

Podle dlužního úpisu daného v Bratislavi dne 2. února 1927 dluhovala žalovaná Růžena F-ová, majitelka domu v Bratislavi, pojišťovně